

KADIN DAYANIŞMA MERKEZLERİNİN ÇALIŞMA ESASLARI

NEDEN DAYANIŞMA MERKEZİ DİYORUZ?

Danışmanlık merkezi kavramsal olarak hiyerarşi yarattığı ve danışan-danışılan mekanizması ile kadınlarla mesafeyi çağrıştırdığı için danışmanlık merkezi yerine **Dayanışma Merkezi** demeyi tercih ediyoruz.

Aynı şekilde sığınma evi kadınların evi değil can güvenliği riski olan kadınların normal hayatlarına devam etmeleri için ihtiyaç duydukları ölçüde dayanışma sağlanan geçici kaldıkları mekânlardır. Bu sebeple sığınma evi yerine **sığınmak** kavramını kullanıyoruz.

KADIN DAYANIŞMA MERKEZİ NEDİR, NE TÜR ÇALIŞMALAR YÜRÜTÜR?

Fiziksel, duygusal, cinsel ve ekonomik şiddete uğrayan ya da uğrama riski olan kadınların şahsen, telefonla başvurmaları veya üçüncü şahısların bildirişimiyile ücretsiz bir şekilde, sosyal, hukuki, psikolojik destek alabilecekleri bir birimdir. Ayrıca kadınların yaşadığı sosyal, psikolojik, ekonomik, kültürel sorunları inceleyip bu araştırmalar sonucunda sorunların çözümüne dönük çalışmalar yapar.

MERKEZDE YAPILAN DİĞER ÇALIŞMALAR

Kadına yönelik şiddet, kadın kırımı, çocuk ihmal ve istismarı vb. davaların yanı sıra toplumda dili, cinsiyeti, kimliği vb. nedenlerle ayrımcılığa maruz kalmış kişilerin davaları ile ilgili olarak kamuoyu oluşturur, destek verir, dava sürecini izler ve hukuki yardım ağı oluşturur.

Kadına yönelik cinsiyetçi tutum ve politikaların tespitinden hareketle kamuoyu oluşturmak amacıyla miting, yürüyüş, tv. Programları, basın açıklamaları ve eylemler düzenler.

Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin önlenmesi için kadın hakları konusunda toplumda farkındalık yaratmaya yönelik kampanya ve eğitim programları düzenler.

Sempozyum, açikoturum, konferans, panel, seminer, kongre, çalıştay ve toplantılar düzenler.

MERKEZİN YÖNETMELİĞİ VARDIR

Kadın Politikaları Müdürlüğünün kurulduğu yerlerde Kadın dayanışma Merkezlerinin yönetmeliğı Müdürlük yönetmeliğinden ayrı olarak hazırlanıp kullanılmalı.

T.C
GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

FİZİKİ KOŞULLARI NASIL OLMALIDIR?

Kadın Dayanışma Merkezi açılırken orta ve uzun vadeli düşünülmelidir. Merkezin kolay ulaşılabilir, güvenli, merkezi bir yerde bulunması gerekir ve bağımsız olan bir yapıda olmalıdır. Çalışmaların daha profesyonel olarak yürütülmesi için Kadın Dayanışma Merkezi'nde olması gerek **odalar şöyle olmalıdır:**

- Başvuru alınacak bir oda
- Bir çocuk oyun odası (çocukları ile gelen kadınlar için)
- Çok amaçlı oda (toplantı, eğitimler vb. kullanılmak üzere)
- Bekleme odası
- Çalışmaların yürütüldüğü ve kayıtların alındığı, evrakların toplandığı bir oda. Evrakların saklandığı kilitli bir dolap odada olmalıdır.

Not: Dikkat dağıtmaması açısından görüşme odasında 2 berjer koltuk ve 1 orta sehpa dışında eşya olmamasına özen gösterilmeli.

ÇALIŞMALARINI ÇOK DİLLİ YÜRÜTÜR

Yerelde kullanılan diller gözetilerek çok dilli hizmet vermelidir.

KADIN DAYANIŞMA MERKEZİNDE KİMLER ÇALIŞABİLİR?

Psikolog, sosyolog ve sosyal hizmet uzmanı ve sosyal çalışmacı gibi farklı mesleklerde çalışan kadınlar merkezde çalışabilir.

BAŞVURU ALMA /RAPORLAMA /GİZLİLİK

Merkeze başvuran kadınların kimlik bilgileri, adına açılan dosyaların ve raporların gizli tutulması ve korunması esas alınır. Başvuru formunun yansıra dijital ortamda da yedeklenmesi gerekmektedir.

SİĞINAĞA YÖNLENDİRME

Şiddete uğrayan ve/veya uğrama olasılığı olan, can güvenliği riski olan kadınlar ile sosyo- ekonomik yoksunluğa düşmüş, kalacak ve gidecek yeri olmayan kadınların varsa beraberindeki çocukları (erkek çocukları için sığınakta kalma yaşı 12'dir) ile birlikte geçici olarak korunmalarını sağlamak amacıyla Kadın sığınağına yönlendirir.

MERKEZE GELEN KADINLARLA DAYANIŞMA SÜREÇLERİ

Görüşmede Kadının Beyanı Esastır

İlk görüşme, güven kurulması bakımından son derece önemlidir. Görüşmeyi yapan kişinin yeterliliği, duyarlılığı, görüşmenin gizliliği konusunda başvurucunun detaylı bir biçimde

T.C
GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

bilgilendirilmesi; gerekli gizlilik protokollerinin yapılması; görüşme yapılan yerin güvenli ve rahat olması; varsa, kadının çocukları için güven duyacakları bir ortam sağlanması gerekir. İlk görüşmeyi yapan sosyal çalışmacı başvurucuyu dikkatle dinlemeli, yargılamamalı ve ihtiyaçlarını belirlemelidir.

Görüşme sürecinde kadınla güven temelinde bir ilişki kurmak için çaba harcanmalıdır. Bunun için özellikle yapılamayacak şeyleri vaat etmekten kaçınılmalı, görüşmelere yeterli zaman ve ilgi gösterilmeli, yapılamayacak çalışmalarla ilgili sözler verilmemelidir

Görüşme sürecinde kadının bağımsız karar vermesi desteklenmeli, güçlü yönleri açığa çıkarılmalı, pozitif geribildirimlerde bulunulmalı, sosyal hayata katılımı teşvik edilmeli, kadınlar arasında dayanışma desteklenmelidir.

BAŞVURUYU ALAN KİŞİNİN ÖZELLİKLERİ

Görüşme süreci bu konuda yeterli donanıma sahip kişiler tarafından yürütülmesi gereken bir süreçtir. İyi bir görüşme süreci için kişinin sahip olması gereken temel nitelikler şöyle sıralanabilir:

- Kendini iyi tanınması, maruz kaldığı şiddet deneyimleri ile yüzleşmiş olması
- Cinsiyete dayalı şiddet ve güç ilişkileri konusunda farkındalığının yüksek olması
- Konu ile ilgili eğitim almış olması
- Merkezin amaçlarını içselleştirmiş olması
- Eşit ilişki kurması
- Aktif dinleyebilmesi ve geribildirim vermesi
- Hangi kurumun ne tür hizmetler verdiğine dair güncel bilgisi olmalı ve takip etmeli.
- Kurtarıcılık rolüne bürünmemeli, çözülmeyen süreçle ilgili kendini yetersiz ve suçlu hissetmemesi.

GÖRÜŞME SÜRECİNİN AŞAMALARI

Tanışma ve Bağlantı Kurma

İlk görüşme kadınla bağlantı kurmak için önemlidir. İlk görüşmeyi alan kişinin kendisini tanıması, neden orada olduğuna dair bilgi vermesi ve kadından müdahale süreçlerine (yürütülecek süreçle ilgili) ilişkin onay olması gerekmektedir. Destek süreci için onay veren kadına istediğinde süreci bitirme (onay geri çekme) hakkı olduğu bilgisi verilmelidir. (kadına özne olduğu mesajını vermek, hayır diye bilme kapasitesini güçlendirmek)

Başvurucu kadının ihtiyacını kadına sormak gerekir. Kadının ihtiyacına dair varsayımda bulunmamak önemlidir.

T.C
GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

Başvurunun alınması

Elimizde bir başvuru formunun olması gerekmektedir. Başvuru formu görüşme sırasında doldurulmamalıdır.

Görüşme sürecinde not alınacaksa kadından izin alınarak doldurulmalıdır.

Değerlendirme

Sosyal çalışmacı kadının ve varsa çocuklarının risk durumu ve ihtiyaçlarını tespit eder. Bu ihtiyaçların hangilerinin öncelikli olduğu belirlenir. Kadını zorlayacak ve destekleyecek koşullar ortaya konur.

Planlama

Kadının ihtiyaçlarının hangi kişiler/kurumlar tarafından nasıl karşılanacağı, ne zaman karşılanacağı belirlenmelidir. Kadınlar bu sürece aktif biçimde katılmalıdır. Eğer risk yüksekse ve karmaşık sorunlar var ise ekip halinde çalışmak yararlı olabilir.

➤ Darp Raporu

Hastanelerin acil servislerine başvurarak alabilir. Darp izlerini raporlamak amacıyla hastaneye gitmek için kadın kendisini hazır hissetmiyorsa, vücudundaki darp izlerinin kendisine ait olduğu ve çekim tarihi belli olacak şekilde fotoğraflayabilir.

➤ Avukat Desteği:

Eğer kadının maruz kaldığı öldürmeye teşebbüs, kaçırma, tecavüz, uzun süreye yayılan muamele gibi bir fiilse öncelikle bir avukata yönlendirmekte fayda var. Kadın adli yardım kapsamında barodan ücretsiz avukat talep edebilir. Şiddete maruz kalan kadın bir dilekçe ile direkt savcılığa başvuru yapabilir.

➤ Sığınak Talebi:

Sığınak talebi olan başvurucuyu kadın bakış açısına sahip bir sığınığa yönlendirilmeli.

➤ Koruma Tedbir Kararı:

Can güvenliği riski olan başvurucu için Koruma tedbir kararı alınmalıdır.

Boşanma davası açmadan evli olduğu erkekten ayrı yaşamak isterse Aile Mahkemesine başvurarak **Aile Konut Şerhi** bırakılabilir.

Nafaka talebi, boşanma davası, çocukların velayetini alması gibi taleplerinin karşılanması için avukat ile koordineli çalışılmalı.

T.C
GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

➤ **Psikolojik Destek:**

Gerekli durumlarda psikiyatriye ya da psikologa yönlendirilmeli.

➤ **Ekonomik Destek:**

Ekonomik destek veren kurumlara yönlendirilebilir. Ayrıca 6284 Sayılı Kanun kapsamında kaymakamlıklardan” Geçici Yardım” talebinde bulunabilir.

Uygulama

Kadınla birlikte oluşturulan plan uygulamaya konur. Uygulamada acil sorunların çözüme kavuşturulmasına özen gösterilmelidir. Planlar koşullara göre esneklik gösterebilir. Uygulamada mutlaka ilgili kurumlarla işbirliği yapılmalı, süreci mümkün olduğunca kadının yürütmesi sağlanmalıdır. Planın etkin bir şekilde uygulanması için kadın ve danışman arasında iyi bir iletişim kurulmuş olmalıdır.

Sonlandırma

Kadının durumunda iyileşme varsa, kadınla süreç değerlendirilerek birlikte sonlandırma yapılır. Ancak kadına ihtiyaç halinde yeniden destek verilebileceği bilgisi aktarılır.

Diğer sonlandırma nedenleri ise şunlardır; kadın artık destek almak istemiyorsa, kadına ulaşamıyorsa müdahale süreci sonlandırılır.

İzleme ve Değerlendirme

Kadının uyguladığı planla ilgili bilgiler raporlanır. Kadınların hangi amaçlara ulaştığı, hangilerine ulaşamadığı belirlenir. Karşılaşılan güçlükler ve bunlarla nasıl baş edildiği değerlendirilir. Bu değerlendirme, bundan sonraki başvurularda uygulanacak planlara da katkı sunar.